

การบริหารงานตำรวจในการ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ของสถานีตำรวจนครบาล POLICE ADMINISTRATION IN HUMAN TRAFFICKING ON PREVENTION AND SUPPRESSION OF METROPOLITAN POLICE STATIONS

พชร สันทัด*

เชษฐ รัชดาพรรณากุล**

■ บทคัดย่อ

การค้ามนุษย์เป็นปัญหาลังคมที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ เพราะแสดงให้เห็นถึงการทำลายสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน บั่นทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างชัดเจนและทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ และมีผลกระทบโดยตรงต่อความมั่นคงของมนุษย์เนื่องจากถูกลดทอนศักดิ์ศรีของความเป็นคน ปัญหาการค้ามนุษย์จึงเป็นเรื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชนและการไร้ซึ่งมนุษยธรรม เป็นอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงภายในประเทศและระหว่างประเทศต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่ง

ผลการศึกษาพบว่า ควรมีการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์โดยเน้นพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 เป็นหลัก และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในแต่ละสถานีเพื่อให้เห็นความสำคัญ of ปัญหาการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และสามารถนำความรู้เหล่านี้ไปใช้

* อาจารย์ประจำคณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

** รองศาสตราจารย์ ภาควิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และหัวหน้าศูนย์กฎหมายการแพทย์ สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้านการป้องกันการค้ามนุษย์ ต้องมีการรณรงค์เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ด้านการปราบปรามการค้ามนุษย์ควรมีการตรวจสอบตามพื้นที่เสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดปัญหาการค้ามนุษย์ มีการแยกผู้กระทำความผิดกับผู้เสียหายให้ได้เพื่อจะได้ทำการคุ้มครองพยาน หรือเหยื่อได้ถูกต้อง มีการจัดประชุมวางแผน รายงานผลการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ กันเป็นประจำทุกสัปดาห์เพื่อให้ทราบความคืบหน้า และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยพบว่า รัฐบาลและสำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีนโยบายหรือมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ที่ชัดเจน ต่อเนื่องและถาวร มีการจัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ควรเพิ่มอัตราค่าจ้างให้กับสถานีตำรวจนครบาลในแต่ละสถานี เพื่อให้แต่ละสถานีมีผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างเพียงพอ ฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายเกี่ยวกับกฎหมายต่าง ๆ รวมถึงต้องเพิ่มทักษะทางด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่จะใช้เป็นภาษากลางในประชาคมอาเซียนให้กับเจ้าหน้าที่ด้วย เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพพร้อมรับกับการเปิดประชาคมอาเซียน

คำสำคัญ : การบริหารงานตำรวจ / การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ / สถานีตำรวจนครบาล

■ ABSTRACT

Human trafficking is an existing global problem since it intended to devalue the basic human rights, affected and undermined human dignity. Nowadays, such problem has become more intense. Human trafficking which is merciless purely violated human rights as well as being the serious crime against the national and international stability.

The findings suggested the training of policemen in each police station mainly on knowledge and understanding of problems in the Prevention and Suppression of human trafficking and other relevant laws, so that they could practice the law effectively. Nonetheless, there must be the publicity against human trafficking. For human suppression, all risk areas to human trafficking must be under tight surveillance. In addition, the offender should be treated separately as to put the injured person or victim under the witness protection program. The weekly meeting for planning, performing or reporting news must be arranged so the public could learn about the progress and ensure effective performance.

This research recommends the government and Royal Thai Police setting up the policies or definite measures to prevent and suppress human trafficking. There should be the division responsible

for setting up the systematic function and budget allocation for prevention and suppression of human trafficking as well as providing adequate police workforce in each Metropolitan Police Station to handle this matter. All policemen should be well trained on legal matters and also increase communication skills in English language because English has been designated as AEC official language so the policemen should be trained to function properly and ready to face the upcoming AEC.

KEY WORDS: POLICE ADMINISTRATION/ HUMAN TRAFFICKING PREVENTION AND SUPPRESSION/ METROPOLITAN POLICE

■ บทนำ

ประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มที่ 2 (Tier 2 Watch List) ในบัญชีรายชื่อประเทศที่ต้องจับตามอง ประเทศไทยเป็นประเทศต้นทาง ปลายทาง และทางผ่าน สำหรับการค้าผู้ขาย ผู้หญิง และเด็กเพื่อการบังคับใช้แรงงานและการบังคับค้าประเวณี ประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศที่อยู่ห่างไกล เช่น อุซเบกิสถานและพิจิ อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยด้วยเหตุผลต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาความยากจน แรงงานชาวพม่าซึ่งมีจำนวนมากที่สุดในกลุ่มแรงงานต่างด้าวในไทย เข้ามาหารายได้ในไทยและหลบหนีการปราบปรามของทหารเหยื่อค้ามนุษย์ที่พบในไทยส่วนใหญ่เป็นแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านที่ถูกบังคับหรือล่อลวงมาเพื่อบังคับใช้

แรงงานหรือแสวงหาประโยชน์ในธุรกิจทางเพศ มีการประมาณการว่าจำนวนประชากรกลุ่มนี้น่าจะมีไม่ต่ำกว่าหลายหมื่นคน เหยื่อค้ามนุษย์ในไทยมักพบในอุตสาหกรรมประมง โรงงานแปรรูปอาหารทะเล โรงงานผลิตเสื้อผ้าราคาถูก และงานรับใช้ตามบ้าน มีหลักฐานที่ชี้ว่าเหยื่อค้ามนุษย์ ผู้ชาย ผู้หญิงและเด็กที่ถูกใช้เป็นแรงงานในอุตสาหกรรม เช่น การประมงเชิงพาณิชย์ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง และงานรับใช้ตามบ้านคิดเป็นส่วนใหญ่ของเหยื่อค้ามนุษย์เพื่อใช้แรงงานในประเทศไทย

ผลการวิจัยโดยองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับองค์การสหประชาชาติที่น่าออกเผยแพร่ได้ระบุว่าประชากรที่เป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ในประเทศมีจำนวนมาก มีการประมาณการตัวเลขว่าร้อยละ 23 ของชาวกัมพูชาที่ถูกทางการไทยส่งตัวกลับประเทศที่พอยเปิดเป็นเหยื่อค้ามนุษย์ โครงการความร่วมมือสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ (UNIAP) ประมาณการตัวเลขว่าทางการไทยส่งตัวเหยื่อค้ามนุษย์ชาวกัมพูชากว่า 23,000 คนกลับประเทศในแต่ละปี ทางการลาวรายงานในปีที่จัดทำรายงานว่า ในจำนวนชาวลาวหลายพันคนที่ถูกทางการไทยส่งตัวกลับประเทศ มีผู้ที่ตกเป็นเหยื่อค้ามนุษย์ชาวลาวประมาณ 50-100 คน รวมอยู่ด้วย จากการประเมินความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์เพื่อใช้แรงงานในกลุ่มแรงงานต่างด้าวชาวพม่าในโรงงานแปรรูปอาหารทะเลที่จังหวัดสมุทรสาคร พบว่าร้อยละ 57 ของคนงานกลุ่มนี้ผ่านประสบการณ์ที่เป็นสภาพของการถูกบังคับใช้แรงงาน รายงานขององค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) ที่น่าออกเผยแพร่เมื่อเดือนพฤษภาคม

พ.ศ. 2554 ระบุว่าสภาพการบังคับใช้แรงงาน รวมถึงการเป็นแรงงานขัดหนี้ พบอยู่ทั่วไปในกลุ่มแรงงานกัมพูชาและพม่า ซึ่งถูกบังคับหรือล่อลวงให้มาทำงานในอุตสาหกรรมประมงของไทย รายงานดังกล่าวระบุว่าชายชาวพม่า กัมพูชา และไทยถูกค้าแรงงานตามเรือประมงของไทยที่แล่นทั่วหน้าน้ำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และที่อื่น ๆ และคนเหล่านี้จำเป็นต้องอยู่บนเรือกลางทะเลนานหลายปี โดยไม่ได้รับค่าแรง ถูกบังคับให้ทำงานวันละ 18-20 ชั่วโมงเป็นเวลาเจ็ดวันต่อสัปดาห์ ถูกข่มขู่ และถูกทุบตี ผลการสำรวจของ UNIP ก่อนหน้านี้ยังพบว่าในจำนวนคนต่างด้าวที่ถูกค้าแรงงานบนเรือประมงไทยที่ได้รับการสำรวจ 49 คน มี 29 คน (ร้อยละ 58) ที่เคยเห็นเพื่อนคนงานถูกฆ่าโดยได้ก่อกองเรือ เมื่อได้ก่อกองเห็นว่าอ่อนแอหรือป่วยจนไม่สามารถทำงานได้ โดยทั่ว ๆ ไปแรงงานบนเรือประมงไม่ได้ทำสัญญาว่าจ้างเป็นลายลักษณ์อักษรกับนายจ้าง ผู้สังเกตการณ์กล่าวว่า โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว นักค้ามนุษย์ (รวมทั้งนายหน้าหาแรงงาน) ซึ่งนำคนต่างด้าวเข้ามาในไทยมักทำงานคนเดียวหรือทำงานแบบกลุ่มที่ไม่ได้จัดตั้งเป็นทางการ ในขณะที่นักค้ามนุษย์ที่หลอกคนไทยไปค้าในต่างประเทศจะทำงานเป็นกลุ่มที่จัดตั้งเป็นทางการมากกว่า ผู้สังเกตการณ์ที่ได้รับข้อมูลในเรื่องนี้ยังรายงานด้วยว่านายหน้าจัดหาแรงงานบางคนช่วยอำนวยความสะดวกหรือเกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ามนุษย์ มีทั้งนายหน้าที่เป็นคนไทยและคนต่างชาติที่ทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย โดยร่วมมือกับนายจ้าง และบางครั้งก็ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายด้วย (สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย, 2555)

ปัญหาด้านการบังคับใช้กฎหมายและการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการถูกค้ามนุษย์ เป็นปัญหาสำคัญที่ฝังรากลึกอีกประการหนึ่งของการจัดการปัญหาการค้ามนุษย์ในประเทศไทย มีลักษณะ “บรรยากาศแห่งความกลัว” ระหว่างผู้เสียหายกับหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชนกับหน่วยงานภาครัฐ แม้กระทั่งหน่วยงานภาครัฐกับหน่วยงานภาครัฐด้วยกันเอง ผู้เสียหายจำนวนมากไม่กล้าเข้าไปขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานตำรวจ ด้วยเพราะเกรงว่าตำรวจอาจเข้าข้างหรือมีผลประโยชน์กับผู้กระทำความผิด ในขณะที่หน่วยงานเอกชนส่วนใหญ่จำเป็นต้องสืบสวนหาข่าวกันเอง จนแน่ชัดว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แล้วจึงค่อยพิจารณาคัดเลือกหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในการเข้าดำเนินการร่วมกัน สาเหตุเพราะกลัวว่าจะเกิดเหตุการณ์ “ข่าวรั่ว” (ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์, มูลนิธิกระจกเงา, 2555) รวมทั้งการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ที่ยังคงมีอย่างกว้างขวางในหมู่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งมีการกล่าวหาว่ามีการทุจริตคอร์รัปชันที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ รวมทั้งคดีบังคับค้าประเวณีและคดีบังคับใช้แรงงานคนต่างด้าว นอกเหนือจากการทุจริตของเจ้าหน้าที่แล้ว ยังมีความสัมพันธ์ในลักษณะของการให้ความคุ้มครองระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับกลางที่ทำงานด้านนี้กับพื้นที่ที่มีการค้ามนุษย์ที่ตนถูกส่งไปประจำการด้วย (สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย, 2555)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ

ความมั่นคงของประเทศ แม้ว่าทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนได้ให้ความร่วมมือและร่วมกันต่อต้านการค้ำมนุษย์ โดยการกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ ขึ้นมาแล้วก็ตาม แต่ปัญหาการค้ำมนุษย์ก็ยังไม่หมดไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานของตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ของสถานีตำรวจนครบาล ซึ่งสถานีตำรวจเป็นหน่วยงานหลักที่ต้องปฏิบัติภารกิจใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ทำให้ทราบและเข้าถึงข้อมูลของประชาชนได้ง่าย แต่การปฏิบัติงานของสถานีตำรวจยังประสบกับปัญหาอยู่หลายประการ ดังนั้นการบริหารงานของตำรวจจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมต่าง ๆ รวมถึงปัญหาการค้ำมนุษย์ หากการบริหารงานตำรวจมีประสิทธิภาพก็จะทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมต่าง ๆ มีประสิทธิภาพไปด้วยเช่นกัน

■ วัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจนครบาลในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ในระดับสถานีตำรวจนครบาล
3. เพื่อพัฒนาแนวทางในการบริหารงานตำรวจของสถานีตำรวจนครบาลในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์

■ วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การบริหารงานตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ของสถานีตำรวจนครบาล” เป็นการวิจัยแบบผสม คือเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural Interviewing Guidelines) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและศึกษาค้นคว้าจากหนังสือตำราทางวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Research) เก็บข้อมูลโดยการใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจงซึ่งได้แก่ ผู้กำกับ รองผู้กำกับฝ่ายสืบสวนหรือสารวัตรสืบสวน รองผู้กำกับฝ่ายปราบปรามหรือสารวัตรปราบปราม เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำงานฝ่ายสืบสวนและฝ่ายปราบปรามเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ ทั้งชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวน

■ นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การค้ำมนุษย์ หมายถึง การจัดหา การขนส่ง การส่งต่อ การจัดให้อยู่อาศัย หรือการรับไว้ซึ่งบุคคลด้วยวิธีการขู่เข็ญ หรือด้วยการใช้กำลัง

หรือด้วยการบีบบังคับในรูปแบบอื่นใด เพื่อประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์ รวมถึงการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่น หรือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น

การบริหารงานตำรวจ หมายถึง การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ในสถานีตำรวจ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สถานีตำรวจนครบาล หมายถึง สถานีตำรวจที่ให้บริการประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

■ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงการบริหารงานตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ของสถานีตำรวจนครบาล

2. ได้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ในระดับสถานีตำรวจนครบาล

3. ได้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาให้การบริหารงานตำรวจของสถานีตำรวจนครบาลในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. นำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการบริหารจัดการ ในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ให้มีประสิทธิผลต่อไปในอนาคต

■ ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การบริหารงานของตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ของสถานีตำรวจนครบาล” ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถสรุปผล

การวิจัยได้ดังนี้

1. **การบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจนครบาลในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์** จากการสัมภาษณ์ผู้กำกับในแต่ละสถานี ทุกสถานีได้นำนโยบายของทั้งรัฐบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกองบังคับการภาคต่าง ๆ ยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ซึ่งสามารถสรุปได้เป็น 3 ด้าน หลัก ๆ ดังนี้ คือ

1) **การให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์** ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกฎหมาย โดยเน้นพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. 2551 เป็นหลัก และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้ำมนุษย์ โดยทางกองบังคับการตำรวจนครบาล หรือกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะมีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องนี้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในแต่ละสถานี ซึ่งมีทั้งการจัดอบรมทั้งภายนอกและภายในหน่วยงาน ซึ่งในแต่ละสถานีก็จะส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปเข้ารับการอบรมและนำความรู้กลับมาถ่ายทอดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจคนอื่น ๆ เพื่อให้เห็นความสำคัญของปัญหาการค้ำมนุษย์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ และสามารถนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการนำความรู้ที่ได้รับนี้ไปเผยแพร่ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่

2) **ด้านการป้องกันการค้ำมนุษย์** คือ ต้องมีการรณรงค์ เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ให้ทุกคนในพื้นที่ทราบว่า

อย่างไร มีการวางแผนและร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหามีการจัดชุดปฏิบัติการเพื่อหาข่าวตั้งจุดตรวจ หรือตรวจสอบเกี่ยวกับการค้ามนุษย์โดยเฉพาะในสถานที่เสี่ยงต่าง ๆ เช่น สถานประกอบการร้านอาหารโอเค สถานบันเทิง อาบ อบ นวด เป็นต้น และยังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกฝ่ายในสถานีเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ด้วย รวมทั้งยังมีการเชิญชวนประชาชนเข้าร่วมมาเป็นอาสาสมัคร หรือเข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแส หาข่าว นำคนในชุมชนมาเป็นส่วนหนึ่งในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

3) ด้านการปราบปรามการค้ามนุษย์

แนวความคิดที่ผู้กำกับส่วนใหญ่เห็นตรงกันคือการจัดตั้งชุดปฏิบัติการเพื่อการปราบปรามการค้ามนุษย์ขึ้นมา ทั้งชุดสืบสวนและจับกุม หาข่าวทั้งในและนอกเครื่องแบบ นอกจากนั้นยังกล่าวถึงการดำเนินการปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างเข้มงวดและจริงจัง โดยหมั่นตรวจสอบตามพื้นที่เสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดปัญหาการค้ามนุษย์ได้ หากพบการกระทำผิดโดยเฉพาะถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องก็ให้ดำเนินคดีอย่างเต็มที่ที่ไม่มีการละเว้น เมื่อมีการกระทำผิดเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ต้องแยกผู้กระทำความผิดกับผู้เสียหายให้ได้เพื่อจะได้ทำการคุ้มครองพยาน หรือเหยื่อได้ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังมีการขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภายนอกและภายใน มีบูรณาการเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการปราบปรามการค้ามนุษย์ มีการจัดประชุมวางแผน รายงานผลการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ กัน

เป็นประจำทุกสัปดาห์เพื่อให้ทราบความคืบหน้า และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในระดับสถานีตำรวจนครบาล

ในแต่ละสถานีตำรวจมีปัญหามิอุปสรรคที่แตกต่างกันไป บางสถานีมีปัญหาเกิดขึ้น แต่ในบางสถานีก็ไม่มีปัญหา หรืออุปสรรคในการดำเนินงานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์เนื่องจากไม่ได้อยู่ในพื้นที่เสี่ยง หรือในพื้นที่รับผิดชอบยังไม่มีความรู้หรือมีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์เกิดขึ้นแต่อย่างใด บางทีว่าไม่มีปัญหาเนื่องจากได้ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดแล้ว แต่โดยส่วนใหญ่แล้วในสถานีที่มีปัญหาเกิดขึ้น มักจะมีปัญหาในเรื่องของงบประมาณเป็นหลัก ขาดแคลนงบประมาณ หรือมีไม่เพียงพอที่จะมาดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมถึงเรื่องของการกำลังพลที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากหน้าที่และภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมีมากอยู่แล้ว งานเข้าซ้อนค่อนข้างมากจึงไม่สามารถดำเนินงานทุกอย่างได้ทันทั่วทั้ง และเจ้าหน้าที่ตำรวจขาดความรู้ ความเข้าใจในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ หรือยังเข้าใจไม่ชัดเจนตรงกัน ทำให้ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญในการสืบสวนสอบสวนที่มาดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานการค้ามนุษย์

นอกจากนี้ ยังขาดการประสานงานหรือความร่วมมือจากกลุ่มผู้ประกอบการในการให้ข่าว แจ้งเบาะแส หรือให้ความร่วมมือในการเข้าตรวจค้นอีกด้วย และยังขาดหน่วยงานหลักที่จะมาประสานงานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์โดยตรง ซึ่งยังไม่ชัดเจนทำให้การประสานงานไม่ราบรื่น รวมทั้งปัญหาในเรื่องของผู้มีอิทธิพล หรือมี

เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาเกี่ยวข้อง หรือมีส่วนรู้เห็นเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้น ทำให้การดำเนินการจับกุมเป็นไปด้วยความยากลำบาก และยังมีปัญหาในการสื่อสารการใช้ภาษาสากล เนื่องจากการค้ามนุษย์มักจะเป็นความผิดเกี่ยวเนื่องระหว่างประเทศ บางครั้งผู้เสียหายหรือผู้ต้องสงสัยเป็นชาวต่างชาติ การไม่มีล่ามหรือเจ้าหน้าที่ที่เชี่ยวชาญด้านภาษาทำให้เกิดความยุ่งยากในการสื่อสาร และในปัจจุบันนี้ผู้กระทำความผิดมีช่องทางในการกระทำความผิดมากขึ้นและง่ายขึ้น มีรูปแบบมากมายและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจจะใช้การติดต่อผ่านช่องทาง social media ต่างๆ หรือการที่ประเทศไทยเองเปิดเป็นประชาคมอาเซียน ก็อาจทำให้มีผู้กระทำความผิดมากขึ้นและตัวผู้เสียหายหรือเหยื่อบางรายก็สมัครใจร่วมกระทำความผิดเอง จึงไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ เพราะฉะนั้นจึงเป็นการยากต่อเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการจับกุมได้

3. แนวทางในการบริหารงานตำรวจของสถานีตำรวจนครบาลในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ส่วนใหญ่จะกล่าวถึงหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์นั้นผู้กำกับหลายท่านมีความคิดเห็นว่าควรมีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ขึ้นมาโดยตรง โดยให้มีการกำหนดนโยบายออกมาให้ชัดเจนและต่อเนื่องถาวร เพื่อให้มีหน่วยงานหลักในการดำเนินการและสามารถประสานงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้สะดวกมากกว่า เนื่องจากภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจมีมากอยู่แล้วงานบางอย่างก็ซ้ำซ้อนกันทำให้การปฏิบัติงาน

ไม่รัดกุมเท่าที่ควร หากมีหน่วยงานมารับผิดชอบโดยตรงการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ก็อาจจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะมีการสืบสวนสอบสวนที่มีประสิทธิภาพและดำเนินงานได้อย่างสะดวกรวดเร็ว รวมถึงควรมีการจัดทีมหรือชุดปฏิบัติการเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ให้เป็นทีมสหวิชาชีพ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง สามารถคัดแยกผู้กระทำความผิดกับผู้เสียหายได้ เพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เนื่องจากในอีกสองปีข้างหน้าประเทศไทยก็จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้ว ดังนั้นสถานีตำรวจนครบาลทุกแห่งจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือเกี่ยวกับปัญหาการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ จากการสัมภาษณ์ผู้กำกับในแต่ละสถานี พบว่าส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการให้ความรู้ในด้านกฎหมาย ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับประเทศในอาเซียน เตรียมความพร้อมด้านภาษาสากล และภาษาท้องถิ่นของแต่ละประเทศในอาเซียนใช้ รวมถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในอาเซียนด้วย โดยมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งจะใช้เป็นภาษากลางในการสื่อสารในประเทศอาเซียน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถสื่อสารได้เข้าใจมากขึ้น หากมีการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด หรือผู้เสียหายที่เป็นชาวต่างชาติ รวมถึงการจัดหาล่ามที่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาท้องถิ่นของแต่ละประเทศในอาเซียนด้วย นอกจากนี้ ยังมีการให้ความรู้และจัดทำระบบข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับ

ศิลปวัฒนธรรม พฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้คนในประเทศอาเซียนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายเพื่อให้เข้าใจลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น และยังมีการจัดทำป้ายประกาศ ประชาสัมพันธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมรับการเปิดประชาคมอาเซียน

■ สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์การศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานของตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของสถานีตำรวจนครบาล” โดย ผู้วิจัยจะอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

การบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจนครบาลในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ สามารถสรุปได้เป็น 3 ด้าน หลัก ๆ ดังนี้

1) การให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์โดยเน้นพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 เป็นหลัก และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ โดยทางกองบังคับการตำรวจนครบาล หรือกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะมีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องนี้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในแต่ละสถานี ซึ่งมีทั้งการจัดอบรมทั้งภายนอกและภายในหน่วยงาน ซึ่งในแต่ละสถานีก็จะส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปเข้ารับการอบรมและนำความรู้กลับมาถ่ายทอดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจคนอื่น ๆ ฟัง เพื่อให้เห็นความสำคัญของปัญหาการ

ค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และสามารถนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการนำความรู้ที่ได้รับนี้ไปเผยแพร่ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ด้วย ซึ่งมีตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ดังนี้

“ได้มีการบูรณาการข้าราชการตำรวจในทุกสายงานของสถานีตำรวจให้ร่วมกันตรวจสอบและหาข่าวเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ในทุกรูปแบบ โดยให้ทุกฝ่ายตระหนักว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาระดับชาติ และเป็นหน้าที่ของข้าราชการตำรวจทุกนายในสถานีตำรวจที่จะต้องทำการป้องกันและปราบปราม ”

“จัดให้พนักงานสอบสวนเข้ารับการอบรมตามที่ บก.น. (กองบังคับการตำรวจนครบาล) จัดอบรมพนักงานสอบสวนที่ว่างเวรยามเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ปฏิบัติงาน OSCC (ศูนย์ช่วยเหลือสังคม)

ประชุมให้ความรู้แก่ข้าราชการตำรวจทั้ง สน. เพื่อให้รับทราบถึงนโยบายของรัฐบาลในการจัดตั้งศูนย์ OSCC และทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องมีส่วนร่วมในนโยบายดังกล่าวของรัฐบาลและให้เข้าใจถึงข้อกฎหมายในการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์”

“ศึกษานโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เช่น นโยบายของรัฐบาล ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

หาความสัมพันธ์ เชื่อมโยงของแหล่งที่มาของนโยบายเหล่านี้ให้ได้ และวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านการค้ามนุษย์ของ สน. ให้ได้ เพื่อให้ทราบ

ถึงสถานที่ที่กระทำความผิดทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ รวมถึงทราบบุคคล หรือกลุ่มบุคคล เครือข่ายกระบวนการ”

2) **ด้านการป้องกันการค้ำมนุษย์** คือ ต้องมีการรณรงค์ เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ให้ทุกคนในพื้นที่ทราบว่าเป็นอย่างไร มีการวางแผนและร่วมกันหาแนวทางแก้ไข ปัญหา มีการจัดชุดปฏิบัติการเพื่อหาข่าว ตั้งจุดตรวจ หรือตรวจสอบเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ โดยเฉพาะในสถานที่เสี่ยงต่าง ๆ เช่น สถานประกอบการร้านค้าคาราโอเกะ สถานบันเทิง อบ นวด เป็นต้น และยังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกฝ่ายในสถานีเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ด้วย รวมทั้งยังมีการเชิญชวนประชาชนเข้าร่วมมาเป็นอาสาสมัคร หรือเข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแส หาข่าว นำคนในชุมชนมาเป็นส่วนหนึ่งในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ซึ่งมีตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ดังนี้

“1. จัดทำแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ รณรงค์การบังคับการค้ำมนุษย์

2. จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจออกประชาสัมพันธ์ตามชุมชน ในพื้นที่รับผิดชอบ

3. ประชุมกำชับเจ้าหน้าที่ในสังกัดจับกุมผู้กระทำความผิด และมีให้เข้าไปเป็นส่วนรู้เห็นหรือมีส่วนได้เสียโดยเด็ดขาด”

“1. จัดตั้ง ศปก.สน. (ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) เพื่อประสาน รวบรวมควบคุม สั่งการ ปฏิบัติ อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จัดให้มีสายด่วน

3. เมื่อมีเบาะแสให้สืบสวน หาข่าวเพื่อจับกุม

4. เร่งรัดฝ่ายปราบปรามให้ตรวจตราตรวจสอบการค้ำมนุษย์

5. ป้องปราบโดยเชิญตัวบุคคลที่มีความเสี่ยงมาตรวจสอบ”

“ฝ่ายป้องกันปราบปราม คอยตรวจตราตามสถานบริการ ฝ่ายสืบสวน หาข่าวความเคลื่อนไหว หากมีการกระทำความผิดจะมีการบูรณาการจัดกำลังให้จับกุม”

3) **ด้านการปราบปรามการค้ำมนุษย์** มีแนวความคิดที่ผู้กำกับส่วนใหญ่เห็นตรงกันคือการจัดตั้งชุดปฏิบัติการเพื่อการปราบปรามการค้ำมนุษย์ขึ้นมา ทั้งชุดสืบสวนและจับกุม หาข่าวทั้งในและนอกเครื่องแบบ นอกจากนั้นยังกล่าวถึงการดำเนินการปราบปรามการค้ำมนุษย์อย่างเข้มงวดและจริงจัง โดยหมั่นตรวจสอบตามพื้นที่เสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดปัญหาการค้ำมนุษย์ได้ เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นเจ้าหน้าที่ต้องแยกผู้กระทำความผิดกับผู้เสียหายให้ได้เพื่อจะได้ทำการคุ้มครองพยาน หรือเหยื่อได้ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังมีการขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภายนอกและภายใน บูรณาการเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการปราบปรามการค้ำมนุษย์ มีการจัดประชุมวางแผน รายงานผลการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ กันเป็นประจำทุกสัปดาห์เพื่อให้ทราบความคืบหน้า และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ดังนี้

“การบริหารงานด้านที่เกี่ยวข้องกับการปราบปราม หน่วยงานได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำสถานี เช่น ชุดป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ ออกสืบสวนหาข่าวกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ หากพบว่ามีกระทำความผิดก็ให้ดำเนินการตามกฎหมาย”

“ให้จัดชุดเฉพาะกิจในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยให้มีการรายงานผลการปฏิบัติให้ทราบทุก 7 วัน ว่ามีการดำเนินการอย่างไรบ้าง และผลเป็นประการใด ”

“- ปราบปรามดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดอย่างเคร่งครัด

- หาแนวทางในการช่วยเหลือ พัฒนา ในพื้นที่รับผิดชอบ ไม่ให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์เกิดขึ้นอีก ”

ปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในระดับสถานีตำรวจนครบาล

โดยส่วนใหญ่แล้วในสถานีที่มีปัญหาเกิดขึ้น มักจะมีปัญหาในเรื่องของงบประมาณเป็นหลัก ขาดแคลนงบประมาณ หรือมีไม่เพียงพอที่จะมาดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมถึงเรื่องของการกำลังพลที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากหน้าที่และภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมีมากอยู่แล้ว งานเข้าซ้อนค่อนข้างมากจึงไม่สามารถดำเนินงานทุกอย่างได้ทันทั่วทั้ง และเจ้าหน้าที่ตำรวจขาดความรู้ ความเข้าใจในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ หรือยังเข้าใจไม่ชัดเจนตรงกัน ทำให้ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญในการสืบสวนสอบสวน

ที่มาดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ยังขาดการประสานงานหรือความร่วมมือจากกลุ่มผู้ประกอบการในการให้ข่าว แจ้งเบาะแส หรือให้ความร่วมมือในการเข้าตรวจค้นอีกด้วย และยังขาดหน่วยงานหลักที่จะมาประสานงานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์โดยตรง ซึ่งยังไม่ชัดเจน ทำให้การประสานงานไม่ราบรื่น รวมทั้งปัญหาในเรื่องของผู้มีอิทธิพลหรือมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาเกี่ยวข้อง หรือมีส่วนรู้เห็นเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นทำให้การดำเนินการจับกุมเป็นไปด้วยความยากลำบาก และยังมีปัญหาในการสื่อสาร การใช้ภาษาสากล เนื่องจากการค้ามนุษย์มักจะเป็นความผิดเกี่ยวเนื่องระหว่างประเทศ บางครั้งผู้เสียหายหรือผู้ต้องสงสัยเป็นชาวต่างชาติ การไม่มีล่ามหรือเจ้าหน้าที่ที่เชี่ยวชาญด้านภาษาทำให้เกิดความยุ่งยากในการสื่อสาร และในปัจจุบันนี้ผู้กระทำความผิดมีช่องทางในการกระทำความผิดมากขึ้นและง่ายขึ้น มีรูปแบบมากมายและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจจะใช้การติดต่อผ่านช่องทาง social media ต่าง ๆ หรือการที่ประเทศไทยเองเปิดเป็นประชาคมอาเซียน ก็อาจทำให้มีผู้กระทำความผิดมากขึ้นและตัวผู้เสียหายหรือเหยื่อบางรายก็สมัครใจร่วมกระทำความผิดเอง จึงไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ เพราะฉะนั้นจึงเป็นการยากต่อเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการจับกุมได้

แนวทางในการบริหารงานตำรวจของสถานีตำรวจนครบาลในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

จากการสัมภาษณ์ผู้กำกับในแต่ละสถานีได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการ

บริหารงานของสถานีตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการค้ายาเสพติดที่แตกต่างกันไป แต่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการมีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดขึ้นมาโดยตรง โดยให้มีการกำหนดนโยบายออกมาให้ชัดเจนและต่อเนื่องถาวร เพื่อให้มีหน่วยงานหลักในการดำเนินการและสามารถประสานงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้สะดวกมากกว่า เนื่องจากภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจมีมากอยู่แล้ว งานบางอย่างก็ซ้ำซ้อนกันทำให้การปฏิบัติงานไม่รัดกุมเท่าที่ควร หากมีหน่วยงานมารับผิดชอบโดยตรงในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ายาเสพติดก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงควรมีการจัดทีมหรือชุดปฏิบัติการเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดให้เป็นทีมสหวิชาชีพ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง สามารถคัดแยกผู้กระทำความผิดกับผู้เสียหายได้ เพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เนื่องจากกำลังจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้ว ดังนั้นสถานีตำรวจนครบาลทุกแห่งจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือเกี่ยวกับปัญหาการป้องกันและปราบปรามการค้ายาเสพติดจากการสัมผัสกับผู้กำกับในแต่ละสถานี พบว่าส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการให้ความรู้ในด้านกฎหมาย ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับประเทศในอาเซียน เตรียมความพร้อมด้านภาษาสากล และภาษาท้องถิ่นของแต่ละประเทศในอาเซียนใช้ รวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในอาเซียนด้วย โดยมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในด้านการใช้ภาษาอังกฤษ

เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถสื่อสารได้เข้าใจมากขึ้น หากมีการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดหรือผู้เสียหายที่เป็นชาวต่างชาติ รวมถึงการจัดหาล่ามที่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาท้องถิ่นของแต่ละประเทศในอาเซียนด้วย นอกจากนี้ยังมีการให้ความรู้ และจัดทำระบบข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม พฤติกรรมต่างๆ ของผู้คนในประเทศอาเซียนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนาย เพื่อให้เข้าใจลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น และยังมีการจัดทำป้ายประกาศ ประชาสัมพันธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมรับการเปิดประชาคมอาเซียน ซึ่งมีตัวอย่างคำสัมภาษณ์ดังนี้

“อบรมภาษาอังกฤษให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัด”

“มีการอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติ และมีการอบรมภาษาต่างประเทศเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่”

“มีการอบรมภาษาต่างประเทศ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ เมื่อเกิดเหตุจะได้สามารถแก้ปัญหาได้ทัน”

นอกจากการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีทักษะ หรือพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษแล้ว ยังมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในการป้องกันและปราบปรามการค้ายาเสพติดด้วย เนื่องจากการเปิดประชาคมอาเซียนนั้น ทำให้การเดินทางเข้ามาประเทศไทยมีความสะดวกมากขึ้น และประเทศไทยก็

เป็นประเทศหนึ่งที่ประชากรในประเทศสมาชิกอาเซียนจะหลั่งไหลเข้ามาหางานทำมาก ซึ่งอาจทำให้มีปัญหาการค้ามนุษย์ หรือปัญหาแรงงานต่างด้าวเกิดขึ้นมากตามไปด้วย ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องมีการเตรียมความพร้อมที่จะรับมือกับอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้น โดยเตรียมความพร้อมจัดอบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ที่จะต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือประวัติอาชญากรรมที่สามารถเชื่อมโยงกันได้ทั้งภายในประเทศและประเทศสมาชิก เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงสถานการณ์และทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของแต่ละประเทศ และสามารถดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีตัวอย่างคำสัมภาษณ์ดังนี้

“เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะมีปัญหาเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ตามมาเป็นอย่างมาก ซึ่งในการประชุมข้าราชการตำรวจในแต่ละครั้ง จะมีการอบรมชี้แจงให้ข้าราชการตำรวจในสถานีได้ทราบและตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว โดยให้เตรียมความพร้อมในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ที่จะเกิดขึ้นอยู่เสมอ”

“การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นการรวมภูมิภาค ซึ่งประเทศไทยอยู่ในระดับมาตรฐานคุณภาพของประชาชนระดับที่ดี น่าจะมีประชากรประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงเข้ามาหา

งานทำ การบังคับใช้แรงงานก็อาจล่อแหลมต่อการกระทำความผิด การบังคับใช้แรงงานที่ไม่เป็นธรรมอาจเกิดขึ้นได้จึงต้องให้ความรู้ทำความเข้าใจในรายละเอียดข้อกฎหมายกับหน่วยงานที่เป็นหลักที่รัฐบาลมอบหมาย จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจะต้องสอดคล้องกัน”

■ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. รัฐบาลควรมีนโยบายหรือมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ที่ชัดเจน ต่อเนื่องและถาวร
2. รัฐบาลควรมีการจัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ เกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ขึ้นมาโดยตรง เพื่อให้การดำเนินการมีเอกภาพและเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว และเป็นการลดปัญหาการทำงานซ้ำซ้อนกันด้วย
3. รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ให้เพียงพอ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องมีนโยบายในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างจริงจัง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทางในการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียว
5. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรเพิ่มอัตรากำลังให้กับสถานีตำรวจนครบาลในแต่ละสถานี เพื่อให้แต่ละสถานีมีผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างเพียงพอ

6. หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งที่สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานอื่น ๆ ควรมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมถึงควรดึงภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปราม เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

7. หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ ให้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนทราบถึงสถานการณ์การค้ามนุษย์ในปัจจุบัน และสามารถให้ประชาชนเป็นผู้หาข่าว หรือแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ได้

8. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ต้องมีความชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง และต้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและจริงจัง

9. สถานีดตำรวจในแต่ละพื้นที่ต้องประสานขอความร่วมมือกับสถานประกอบการ สถานบริการต่าง ๆ ในการให้ข้อมูล แจ้งเบาะแส และร่วมกันปราบปรามการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

10. เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปัญหาการค้ามนุษย์ก็อาจจะมากขึ้น ดังนั้น สถานีดตำรวจแต่ละพื้นที่ควรมีการเตรียมตัวให้พร้อมกับปัญหาการค้ามนุษย์ที่จะเกิดขึ้น โดยฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายเกี่ยวกับกฎหมายต่าง ๆ รวมถึงต้องเพิ่มทักษะทางด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่จะใช้เป็นภาษากลางในประชาคมอาเซียนให้กับ

เจ้าหน้าที่ด้วย เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ พร้อมรับกับการเปิดประชาคมอาเซียน

■ บรรณานุกรม

ณัฐยา วิริทยา. (2553). ปัญหาอุปสรรคของเจ้าพนักงานตำรวจต่อการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ : ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารงานยุติธรรม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พ.ต.ท. ดร.สวัสดิ์ เลทองศรีรัตน์. การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทย. 2549, หน้า 3 - 5.

พล.ต.อ. เปรี้ยวพันธ์ ดามาพงศ์. (2555) คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติโครงสร้างสถานีตำรวจ ที่ 537/2555 ว่าด้วยเรื่องการกำหนดอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งในสถานีตำรวจ. สำเนาคำสั่ง.

พรพิมล พลายน้อย. (2548). ปัญหาและอุปสรรคของพนักงานสอบสวนกองบัญชาการตำรวจนครบาลต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546. วิทยานิพนธ์. ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.

ศุภลักษณ์ พอพรรณ. (2548). ความรู้ทัศนคติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลระดับปฏิบัติการด้านการค้ามนุษย์. วิทยานิพนธ์. ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์, มูลนิธิ
กระจกเงา. (2556). รายงานสถานการณ์
การค้ามนุษย์ประเทศไทย พ.ศ. 2554-
2555. เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2556. จาก
[http://www.notforsale.in.th/
autopagev4/show_page.php?topic_
id=1562&auto_id=7&TopicPk](http://www.notforsale.in.th/autopagev4/show_page.php?topic_id=1562&auto_id=7&TopicPk)

สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำ
ประเทศไทย. (2556). รายงานการค้ามนุษย์
ประจำปี พ.ศ. 2555. เข้าถึงเมื่อวันที่ 1
มีนาคม 2556 [http://thai.bangkok.
usembassy.gov/tipthaireport12-t.html](http://thai.bangkok.usembassy.gov/tipthaireport12-t.html)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2555). นโยบาย
การบริหารราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ.

United Nation Office on Drug and Crime.
Traffic in Human Beings. เข้าถึงเมื่อวันที่
2 เมษายน 2556. [http://www.unodc.org/
unodc/en/trafficking_human_beings.
html](http://www.unodc.org/unodc/en/trafficking_human_beings.html)

